

דרכי החיזוק

ארבעה צריכים חיזוק (ברכות לב:) - שיתחזק אדם בהם תמיד בכל כחו (רש"י)

447

שיחת מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א • פרשת ויקהל פקודי תש"פ

הפורענות בעולם לעורר את ישראל

אמרו בגמרא (יבמות סג, א) אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל. כשיש פורענות בעולם, זה בא בשביל ישראל, שיתעוררו ויחזרו בתשובה. ומביאה על זה הגמרא פסוק (צפניה ג, ו-ז) הכרתי גויים נשמו פינותם וגוי אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר, והיינו כדי שכלל ישראל יקבלו יראת שמים, ויקחו מוסר לחזור בתשובה, וזוהי המטרה של הפורענות בעולם, באומות העולם.

והנה הפורענות הזאת של המחלה, כבר הייתה לפני הרבה זמן במקום רחוק, במדינה רחוקה, ובשעתו כבר התפרסם שיש שם את המחלה, פורענות בעולם, והרי זה בשביל ישראל, כדי שאנחנו נתעורר, ונחזור בתשובה על מה שצריך לחזור בתשובה.

ובסוף זה הגיע הנה לארץ ישראל, כנראה שלא עשינו מה שצריך לעשות, מיי אינני יודע, לא כל אחד ואחד, יכול להיות שיש כאלה שאין עליהם טענות. אבל בציבור יש כאלה שהיו צריכים להתעורר ולא התעוררו, ולכן זה בא, תיראי אותי תקחי מוסר!

ויש עוד פסוק (ישעיה מב, כה) ותלחטהו מסביב ולא ידע ותבער בו ולא ישים על לב, לפעמים יש דבר כזה, שמסביב יש להט ואש, והאדם עושה עצמו כאילו הוא לא יודע, וזה לא משפיע עליו כלום, ואחר כך ותבער בו, האש בוערת כבר בו! ועדיין לא ישים על לב, **כזה יצר הרע יש בטבע האדם, שאפילו שהאש בוערת בו, אינו חושב שצריך לחזור בתשובה, וסבור שזה מקרה.**

חובת כל אחד לפשפש במעשיו

זהו הענין שאנו צריכים להתעורר מהמצב של עכשיו, ועל כל אחד לחפש ולפשפש במעשיו, מה זאת עשה אלוקים לנו.

ובאמת אמרו חז"ל (ברכות ה, א) אם רואה אדם שייסורים באים עליו יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה, ולכאורה אם יש ביטול תורה מדוע זה נקרא שלא מצא.

וביארנו המפרשים (נפה"ח שער ד' פרק כט) כי בכל חטא ועונש צריכים לראות מהו המידה כנגד מידה בזה, ואם מחפשים ולא מוצאים מידה כנגד מידה, סימן שיש ביטול תורה, כי ביטול תורה הוא סיבה לכל מיני קשיים, ויכול להיות שיש משהו ביטול תורה, ועל זה באו הקשיים והייסורים.

ביטול תורה מחמת ביטול תורה

והנה אין אנו יודעים מהו המידה כנגד מידה בדבר הזה, אבל רואים שיש הרבה ביטול תורה, כי הרי יש כללי הזהירות שצריך להיזהר, יש הרבה כללים והוראות אין להיזהר, וחייבים לקיים את ההוראות האלה, שלא להיות ביחד יותר מעשרה, ולהתפור, זה דבר שגם בחדרים ובישיבות קטנות צריכים, ונגרם מזה ביטול תורה, ואם יש ביטול תורה זה סימן כנראה שהיה ביטול תורה קודם, ועל זה נתנו מן השמים ביטול תורה מידה כנגד מידה.

וזהו יתלה בביטול תורה, כי ביטול תורה זה דבר מאד רגיש, שאפילו משהו ביטול תורה זה כבר דבר חמור.

לכן העצה היא להוסיף עוד תורה, כל אחד לפי האפשרות שלו, כמה שהוא יכול, כמו שכתב הרא"ש בבבא בתרא דף ח' שאפילו מי

שעסוק בפרנסה, אם הוא לומד כמה שהוא יכול יש לו מדרגה של 'רבנן', ולעומת זה מי שלומד הרבה אבל הוא מתבטל קצת, כבר אינו נקרא רבנן, וכל אחד יכול לבדוק אם אפשר להוסיף עוד תורה, ויוסיף תורה כפי יכולתו. זהו לגבי ביטול תורה.

ואמנם הרי יש גם עוד קשיים, חוץ מהביטול תורה שנגרם, וכבר אמרו (שבת נה, א) אין מיתה בלא חטא ואין ייסורים בלא עוון, ולגבי מיתה הוזכר לשון 'חטא', דהיינו שוגג, שהרי גם אדם הראשון מת על חטא בשוגג וכמבואר בספרים (עיין מכתב מאליהו ח"י עמ' 146) שהיה לו טעות, אבל אין ייסורים בלא עוון היינו מזיד, כלומר שעל שגגה אין ייסורים, ואם יש קשיים וייסורים זה סימן כנראה שיש איזה עוון במזיד, וצריך לפשפש במעשיו ולתקנם.

שמירת כללי הזהירות, ביטחון ותפילה

ולמעשה צריכים לקיים את ההוראות אין להיזהר, למשל תפילה בציבור, צריך שיהיה לפי ההוראות, ואם יש ציבור גדול ביחד זה כבר מזיק, ניזק ומזיק! אפשר להתפור למניינים עם ציבור קטן לפי ההוראות, שלא יהיה יותר מעשרה, הכל לפי ההוראות עם כללי הזהירות הידועים. וגם היכן ללמוד, שהלימוד גם כן יהיה לפי כללי הזהירות, ואם לומדים הרבה ביחד זה מזיק וניזק.

ובעזרת השם אם מקיימים את ההוראות, בזה דינו כבר, כי יש מידת הרחמים, וכבר תבוא הישועה בקרוב. אנחנו עושים מה שאנו יכולים, וצריכים לבטוח עם מידת הביטחון שתהיה מידת הרחמים, ולא להיכנס לחרדות ופחדים, אלא הכל בידי שמים, וכל דעביד רחמנא לטב עביד, רק עושים את ההוראות, עם כל כללי הזהירות שלא להיניזק וגם לא להזיק אחרים, וכך תהיה סיעתא דשמיא שיהיה טוב וכל הקשיים יעברו.

ולמעשה צריכים לבקש רחמים, יש מידת הרחמים וצריך לבקש רחמים ולהתפלל שתבוא הישועה, המהרש"א בקידושין דף כ"ט **כותב שתפילה אינה נס! שתבוא הישועה על ידי תפילה זה לא נס אלא דרך הטבע, שאם מתפללים יש ישועה.**

לעזור בבית שתהיה אווירה רגועה

ויש גם צורך לעזור בבית, בגלל שהילדים נמצאים בבית, יש צורך לעזור שתהיה אווירה רגועה בבית, אפילו אלו שלומדים צריכים לעזור, ואין זה ביטול תורה אלא לצורך! זה צרכי הבית, וזו תורה שיש עמה חסד (עיין סוכה מט), לעסוק בתורה כמה שאפשר אבל עם חסד, ולא לומר 'אין לי אלא תורה' (עיין יבמות קט), כי התורה מחייבת גם עוד דברים, שתהיה אווירה טובה בבית, שגם הילדים והאשה ירגישו טוב, התורה מחייבת את זה.

בעזרת השם נקיים באמת את כל הדברים שדיברנו למעשה, ואזי עם תפילה ועם ביטחון בעזרת השם תהיה הישועה בקרוב.

אך כאמור צריכים לשמור על כל כללי הזהירות הידועים, וכבר נתפרסמו כללי הזהירות, וצריכים לקיימם ולא לזלזל בהם, כי הזלזול זה גם מזיק וגם ניזק, וזה לא דבר פשוט. זוהי ההתעוררות של חיזוק עם ביטחון שבעזרת השם תבוא הישועה!

מכתבים מרבינו שליט"א בעקבות המגיפה בעולם

בס"ד. מוצש"ק תשא תש"פ

בגלל המצב כעת שמחמת הסכנה, אי אפשר שעסק התורה יהיה בציבור הנמצא במקום אחד, צריכים אנו לרחמי שמים מרובים.

לכן ראוי להתחזק ביותר להימנע מביטול תורה, וכל אחד ישתדל בכל האפשרות לעסוק בתורה, הוא ובני ביתו, הקטנים עם הגדולים, וכידוע שהבל פיהם של תינוקות של בית רבן, זכותם גדולה מאד, לבטל גזירות קשות.

וכן ראוי להיזהר מאד מדיבור לשון הרע, רק לדון לכף זכות.

וכן לבקש רחמים בתפילה שתעבור הסכנה במהרה.

י. גרשון אדלשטיין

בס"ד, י"ט אדר תש"פ

בעת שזקוקים אנו לרחמי שמים מרובים לשמור על בריאות עמנו, ודאי ראוי להתחזק בלימוד התורה, להיזהר מלשון הרע ורכילות, להתחזק במידת הענווה, ולדון לכף זכות.

וכבר אמרו חז"ל (יומא כח, ב) מימיהם של אבותינו לא פסקה ישיבה מהם, ועוד אמרו (שבת קיט, ב) אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן, והם השמירה הגדולה ביותר שלא יבוא המשחית לחדרי ישראל.

מ"מ ודאי חמירא סכנתא מאיסורא, ועל כולנו להשתדל מאד בכל הדברים הצריכים זהירות, כגון לחלק את הלומדים ולהניח רווח בין עדר לעדר, גם להקפיד שיהיו חדרי הלימוד ובתי המדרשות מאווררים כראוי, ולמנות משגיחים שישמרו על הניקיון הנצרך מהכרח הבריאות. וכל מי שיש לו אפילו ספק ספיקא של חולי אצלו או אצל משפחתו, ואפילו רק נזקק לבידוד לפי ההוראות, ימנע עצמו מבית המדרש ואל יהיה חב לאחרינא, וכל זה בבחינת תנאי קודם למעשה, וראשי הישיבות ומנהלי הת"תים יעמדו על המשמר.

ובודאי עלינו להתעורר ליראת שמים ולתשובה וכמאמרם (יבמות סג, א) אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל, ולהתחזק באמונה על מיעוט כוחי ועוצם ידי של כל המדינות בעת הזאת, אמנם לבטוח בהקב"ה שמשגיח על כל יצוריו ואין אדם שיפגע בו הנגיף אם לא יכריזו מלמעלה, וזכות התורה וכל החיזוקים תעמוד לנו לשמירה וישועה.

י. גרשון אדלשטיין

חיים קניבסקי

בס"ד. מוצש"ק תשא תש"פ

לנדיבי עם אוהבי תורה וחסד, ברוכים תהיו.

לרגל המצב כעת, שאין אפשרות לנסוע לחו"ל, לקבל תרומות מנדיבים להחזקת מוסדות התורה בארצנו הק', יש חיוב שהנדיבים החשובים ישלחו את תרומותיהם למוסדות התורה, כפי שהיו תורמים תמיד.

וכל התורמים יתברכו בכל הברכות המרובות המובטחות לאוהבי תורה ותומכיה, רודפי צדקה וחסד

הכו"ח בברכה י. גרשון אדלשטיין

מדברי רבינו שליט"א עם היוודע דבר המגיפה לפני כחודשיים

חז"ל אומרים אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל, כי הרי הפורענות בעולם היא מן השמים, ואנו מאמינים בני מאמינים, ואם מן השמים יש פורענות, רואים שיש השגחה, וכפי הנראה שיש איזה חטא, ועל החטא באה פורענות, וממילא גם אנחנו מקבלים מזה יראת שמים, ומפחדים מחטא, ומבינים שצריך לחזור בתשובה.

ובעבר היו בעולם פורענויות כגון שיטפונות ורעידות אדמה והרי געש, אבל בימים אלו כפי ששמעתי יש פורענות שפרצה מגיפה, במדינה רחוקה מאד, מגיפה איזומה, שלא יודעים איך לעצור אותה, ועשרות מיליוני אנשים נמצאים בסכנה, והרי כשבאה פורענות לעולם המטרה היא בשביל ישראל שיתחזקו ויקחו מוסר.

ולמי הכוונה 'בשביל ישראל', אם בשמים דורשים חיזוק, ממי דורשים זאת? מרן הגרי"ז זצ"ל היה אומר שלא דורשים מהתינוקות שנשבו, שהרחוקים שאינם שייכים לתורה ולמצוות הם כתינוקות שנשבו ולא דורשים מהם כלום, כי הם שוגגים או אנוסים, ואי אפשר לדרוש מהם, אלא דורשים מבני התורה! שאנחנו מאמינים בני מאמינים, והדרישה בזה היא מאיתנו, שאנחנו נתחזק ונחזור בתשובה, כמו שכתוב נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד השם, שיהיה אצלנו חיזוק בכל השטחים.

הרימו תרומותיכם להדפסת הגיליונות בעמדות נדרים פלוס וקהילות ברחבי הארץ עבור דרכי החיזוק (קוד 710)